

ВИВЧЕННЯ ЗАХВОРЮВАНОСТІ, ЗВІЛЬНЕНЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ ТА ПІДРОЗДІЛІВ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

¹Павловська Р.О., ²Діденко Л.В.

¹Центральна МСЕК №1 Київського міського центру
медико-соціальної експертизи

²Центральна військово-лікарська комісія МО України

Резюме. У статті вивчена структура та динаміка захворюваності та звільнень військовослужбовців Збройних Сил України та підрозділів Міністерства внутрішніх справ України в 2006–2010 рр. Виявлено, що в структурі загальної захворюваності, звільнень військовослужбовців Збройних Сил та Міністерства внутрішніх справ України мають місце значимі відмінності. Доведена необхідність удосконалення заходів щодо профілактики захворюваності та втрати придатності до військової служби військовослужбовців Збройних Сил та підрозділів Міністерства внутрішніх справ України.

Ключові слова: військовослужбовці, Збройні Сили України, підрозділи Міністерства внутрішніх справ України, придатність до військової служби, захворюваність, профілактика захворюваності.

Вступ. Особливості реформування та ефективного функціонування системи медичного забезпечення, розвитку амбулаторно-поліклінічних структур, системи комплектування Збройних Сил України, МВС України та інших силових структур в напрямку створення єдиної загальнодержавної системи медичного забезпечення значна увага приділялась у працях В.В. Косарчука, 2003; О.В. Охонька, 2003; О.В. Рудинського, 2005; А.С.Котузи, 2007; В.В. Якимця, 2010; Т.В. Лободи, 2011, 2012 [1–2].

Питанням фундаментального положення реформування вітчизняної системи медичного забезпечення ЗС України приділялась значна увага [3–9].

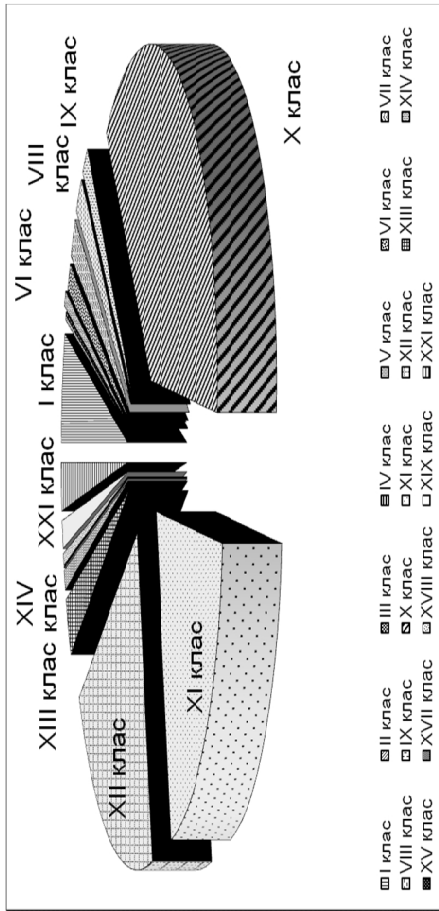
Однак, у вказаних роботах не розглядалися питання профілактики захворюваності військовослужбовців, яка обмежує їх придатність до виконання службових обов'язків та зростаючими труднощами профілактики та реабілітації вказаних станів, що обумовило актуальність даного дослідження, визначило його мету і завдання.

Матеріали та методи дослідження. Об'єкт дослідження – особливості захворюваності та звільнень військовослужбовців Збройних Сил та спеціальних підрозділів МВС України. Предмет дослідження – захворюваність, звільнення Збройних Сил та спеціальних підрозділів МВС України, працездатного населення України, заходи профілактики первинної інвалідності військовослужбовців.

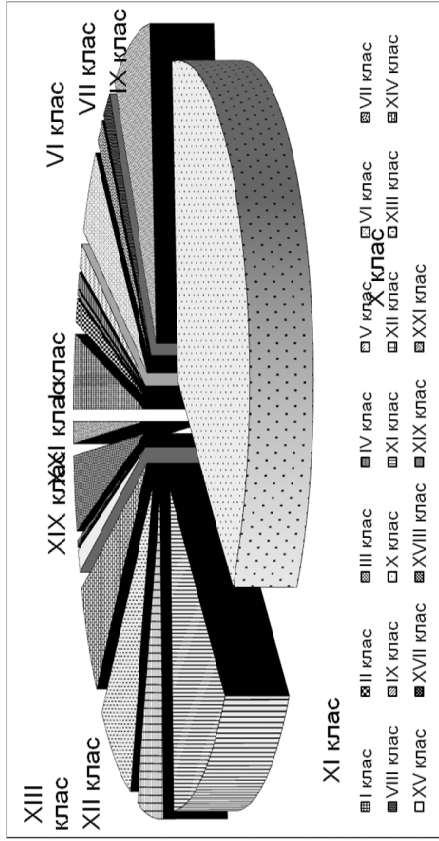
Методи дослідження – аналітичний, історичний, статистичний. Мета дослідження є вивчення особливостей захворюваності та звільнень військовослужбовців Збройних Сил та спеціальних підрозділів МВС України з метою оптимізації медико-організаційних заходів профілактики захворюваності військовослужбовців.

Результати дослідження та їх обговорення. За результатом проведеного аналізу багаторічної динаміки захворюваності військовослужбовців строкової служби нами встановлено, що за рівнем захворюваності в 2001–2010 рр. перше місце займали хвороби органів дихання, які в структурі захворюваності вони становили 34,49%, друге місце – хвороби шкіри та підшкірної клітковини – 18,54%, третє місце – хвороби органів травлення – 17,82%, четверте місце – інфекційні та паразитарні хвороби – 4,72%, п'яте місце – хвороби кістково-м'язової системи, які становили 2,57%.

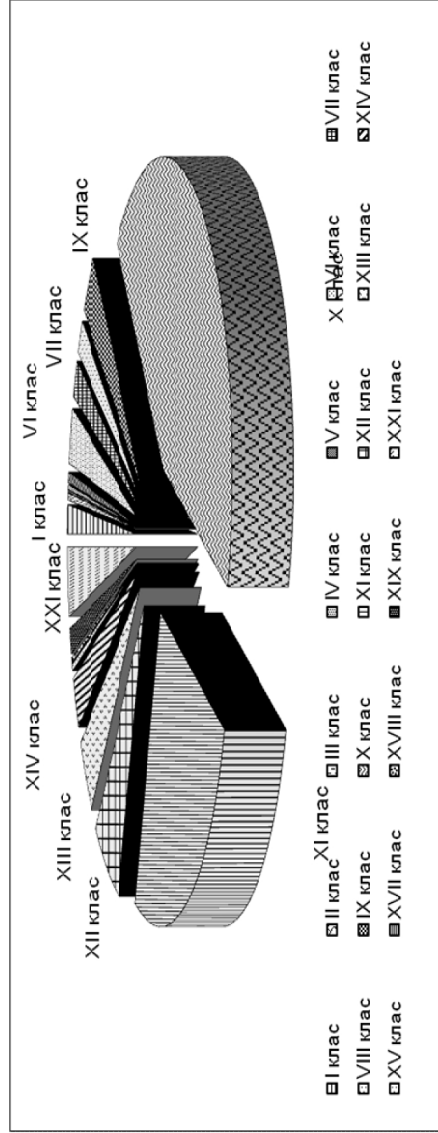
За рівнем захворюваності військовослужбовців за контрактом та офіцерського складу перші п'ять місць займали хвороби органів дихання – 43,15% та 42,49%, хвороби органів травлення – 25,09% та 18,59%, хвороби шкіри та підшкірної клітковини – 6,28 та 4,56%, хвороби кістково-м'язової системи – 4,33% та 4,21%, фактори, що впливають на стан здоров'я населення та звертання до закладів охорони здоров'я – 3,55% та 5,23% відповідно, рис. 1.

Структура захворюваності солдатів ЗС України в 2001–2010 рр. (%)

Структура захворюваності офіцерів ЗС України в 2001–2010 рр. (%)

Структура захворюваності військовослужбовців за контрактом ЗС України в 2001–2010 рр. (%)

Рис. 1. Структура захворюваності солдатів, офіцерів та військовослужбовців за контрактом ЗС України в 2001–2010 рр. (%)

В структурі загальної захворюваності військовослужбовців МВС України мають місце значимі відмінності, рис. 2.

Так, серед військовослужбовців строкової служби на другому місці за рівнем захворюваності знаходяться хвороби шкіри та підшкірної клітковини, а на третьому – хвороби органів травлення. В той же час, серед офіцерів та прапорщиків друге місце посіли хвороби органів травлення, а хвороби шкіри та підшкірної клітковини зайняли лише V місце. Третє місце в структурі захворюваності офіцерів та прапорщиків займають хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини. Серед офіцерів та прапорщико більш розповсюджені хвороби системи кровообігу (IV рангове місце) та нервової системи (VI рангове місце). В той же час, серед військовослужбовців строкової служби хвороби системи кровообігу посідають лише VI рангове місце, а хвороби нервової системи взагалі не відмічалися. Такий розподіл в структурі загальної захворюваності серед різних контингентів військовослужбовців МВС пояснюється, на нашу думку, різним віком обстежених, різною тривалістю служби.

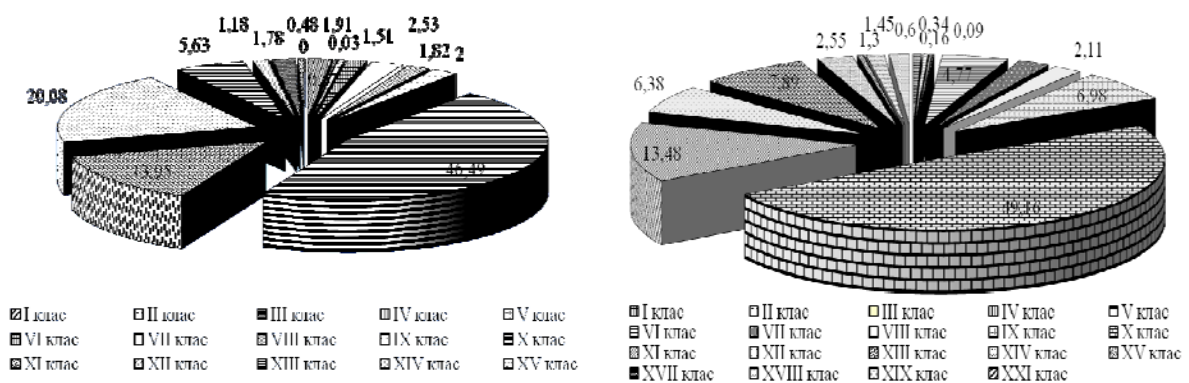
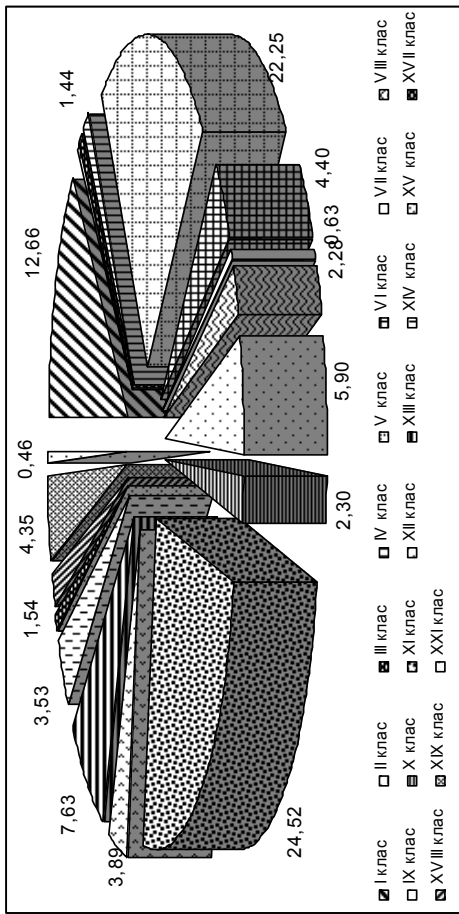
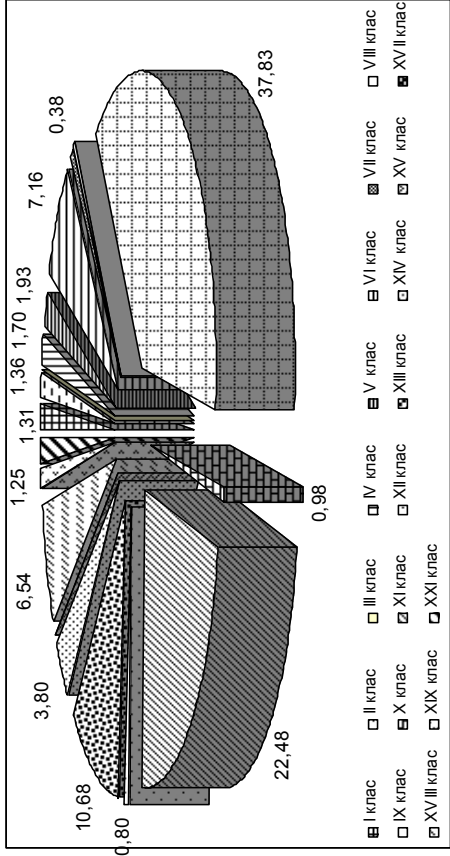

Рис. 2. Структура захворюваності військовослужбовців строкової служби, офіцерів та прапорщиків МВС України в 2006–2010 рр. (%)

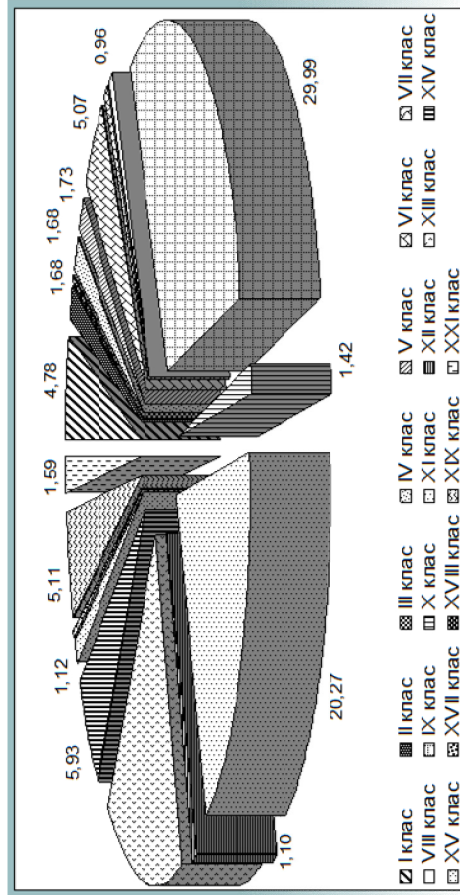
В структурі звільнень військовослужбовців рядового складу по класам хвороб в 2001–2010 рр. перше місце займали хвороби органів травлення, які в структурі захворюваності вони становили 24,52%, друге місце – Розлади психіки та поведінки – 22,25%, третє місце – інфекційні та паразитарні хвороби – 12,88%, четверте місце – хвороби кістково-м'язової системи – 7,63%, п'яте місце – хвороби системи кровообігу (IX клас) – 5,90%, рис. 3.

Структура звільнень військовослужбовців рядового складу в 2001–2010рр. (%)

Структура звільнень військовослужбовців офіцерського складу в 2001–2010 рр. (%)

Структура звільнень військовослужбовців за контрактом в 2001–2010 рр. (%)

Рис. 3. Структура звільнень військовослужбовців рядового та офіцерського складу, військовослужбовців за контрактом в 2001–2010 рр. (%)

В структурі звільнень військовослужбовців за контрактом та офіцерського складу превалювали хвороби системи кровообігу, хвороби органів травлення, хвороби кістково-м'язової системи, хвороби сечостатевої системи, травми та отруєння.

Таким чином, медичне забезпечення військовослужбовців Збройних Сил та спеціальних підрозділів МВС України щодо профілактики захворювань та звільнень вимагає змін та розробки нової оптимальної структурно-функціональної схеми його діяльності.

Висновки:

1. Встановлено, що за рівнем захворюваності військовослужбовців стрової служби в 2001–2010 рр. перші місце займали хвороби органів дихання (34,49%), друге місце – хвороби шкіри та підшкірної клітковини (18,54%), третє місце – хвороби органів травлення (17,82%), четверте місце – інфекційні та паразитарні хвороби (4,72%), п'яте місце – хвороби кістково-м'язової системи (2,57%).

2. Виявлено, що за рівнем захворюваності військовослужбовців за контрактом та офіцерів перші п'ять місць займали хвороби органів дихання (43,15% та 42,49%), хвороби органів травлення (25,09% та 18,59%), хвороби шкіри та підшкірної клітковини (6,28% та 4,56%), хвороби кістково-м'язової системи (4,33% та 4,21%), фактори, що впливають на стан здоров'я населення та звертання до закладів охорони здоров'я (3,55% та 5,23% відповідно).

3. Виявлено, що в структурі загальної захворюваності, первинної інвалідності військовослужбовців МВС України мають місце значимі відмінності.

Література:

1. Косарчук В.В. Наукове обґрунтування оптимізації медичного забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України в системі “допризовник – призовник – молодий солдат”: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук. спец. 14.02.03, соц. медицина / В.В. Косарчук. – Київ, 2004. – 24 с.

2. Котуза А.С., Омельчук С.Т. Зміст та умови застосування моделей управління при створенні плану стратегічного розвитку та оперативної діяльності медичної служби Збройних Сил України // Гігієна населених місць. – 2006 Вип. №48. – С. 515–521.

3. Білий В.Я., Варус В.І., Сохін О.О. Підсумки та перспективи реформаторських процесів у військовій медицині незалежної України // Охорона здоров'я України. – 2002. – № 1(4). – С. 18–21.

4. Білий В.Я., Вовкодав М.М. Інтегрована система охорони здоров'я військовослужбовців у забезпеченні боєготовності Збройних Сил України // Наука і оборона. – 1999. – №1. – С. 49–54.

5. Білий В.Я., Заруцький Я.Л., Денисенко В.М., Собко І.В. Основні положення військово-медичної хірургічної доктрини // Військова медицина України. – 2005. – № 1. – С. 20–28.

6. Білий В.Я., Пасько В.В., Давидюк Л.К. Головні напрямки реформи системи медичного забезпечення Збройних Сил України на воєнний час // Проблеми військової охорони здоров'я та шляхи її реформування. За ред. В.Я.Білого. – К., 1997. – С. 11–14.

7. Юрченко В.Д. Пріоритети розвитку військової медицини України / Збірник доповідей на зборі керівного складу медичної служби ЗС України. – К:УВМА, 2006. – С.12–20.

8. Пасько В.В., Бадюк М.І., Котуза А.С. Система медичного забезпечення Збройних Сил України в умовах воєнних конфліктах різної інтенсивності // Військова медицина України.–2005.–Т.5.–№1.- С.5–11.

9. Бадюк М.І. Методологічні основи дослідження формування єдиного медичного простору на особливий період // Проблеми військової охорони здоров'я. – Збірник наукових праць УВМА. (За ред. проф. В.Я. Білого). – Вип. 18.- К:УВМА. – 2007. – С.3–10.

ИЗУЧЕНИЕ ЗАБОЛЕВАЕМОСТИ, УВОЛЬНЯЕМОСТИ ВОЕННОСЛУЖАЩИХ ВООРУЖЕННЫХ СИЛ И ПОДРАЗДЕЛЕНИЙ МИНИСТЕРСТВА ВНУТРЕННИХ ДЕЛ УКРАИНЫ

Павловская Р.А., Диденко Л.В.

Резюме. *В статье изучена структура и динамика заболеваемости и увольнений военнослужащих Вооруженных Сил Украины и подразделений Министерства внутренних дел Украины в 2006–2010 гг. Выявлено, что в структуре общей заболеваемости, увольнений военнослужащих Вооруженных Сил и Министерства внутренних дел страны имеют место значимые различия. Доказана необходимость усовершенствования мер по профилактике заболеваемости и потери годности к военной службе военнослужащих Вооруженных Сил и подразделений Министерства внутренних дел Украины.*

Ключевые слова: *военнослужащие, Вооруженные Силы Украины, подразделения Министерства внутренних дел Украины, пригодность к военной службе, заболеваемость, профилактика заболеваемости.*

STUDY OF MORBIDITY, THE DISMISSAL OF MEMBERS OF THE ARMED FORCES AND UNITS OF THE MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS

R.Pavlovskaya, L. Didenko

Summary. *The article studied the structure and dynamics of morbidity and layoffs members of the Armed Forces of Ukraine and units of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine in 2006–2010 revealed that the structure of the overall incidence of layoffs members of the Armed Forces and the Ministry of Interior have the significant differences. The necessity to improve the prevention of disease and loss of fitness for military service members of the Armed Forces and units of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine.*

Keywords: *military, the Armed Forces of Ukraine, a division of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, fitness for military service, the incidence, prevention of disease.*